

מסכת פסחים

קובץ מס' 1

(מתוך 4)

נתקבל מ"חשנה בהבנה" d1234@okmail.co.il

מלכות
עבודת ה' וסילום להודות
עבודת ה' חזרה

התפילה הבבא

חלק ד'

על משניות מסכת

מגילה - פסחים

לצילום עבור תשב"ר

נתקבל מ"חשנה בהבנה" d1234@okmail.co.il

אור לארבעה עשר נוד קין

מחלוקת רבי יהודה וחכמים מה הם למני כד'קת חמץ

לפי חכמים		לפי רבי יהודה	
(ע"פ פירוש ב' בברטנורא)			
זמן א'	_____	זמן א'	_____
זמן ב'	_____	זמן ב'	_____
זמן ג'	_____	זמן ג'	_____
זמן ד'	_____	ואם לא בדק בזמנים אלו האם יבדוק לאחר מכן? _____ מדוע? _____	
מדוע צריך לבדוק לאחר המועד?	_____		

מה יעשה עם החמץ ששיר כדי לאכול ממנו עד מחר?

אור לארבעה עשר

מתי בודקים את החמץ?

מדוע תיקנו חכמים לבדוק את החמץ?

פירוש א' שלא יעבור על "בל" ובל _____ "פ"ט:

פירוש ב' שלא יבוא ח"ו לאכול _____ בפסח. פ"ט:

מדוע צריך לבדוק דווקא לאור הנר?

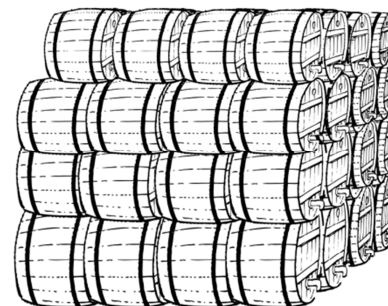
מתי זמן בדיקת חמץ? ב _____ . מדוע דווקא בזמן זה?

שתי שורות בפרתך

באיזה מקום אין צריך לבדוק את החמץ?

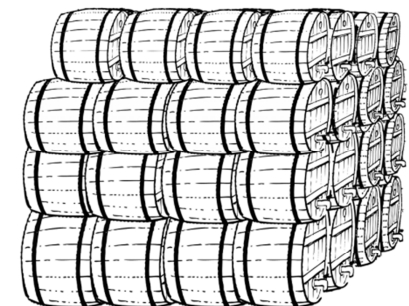
באיזה מרתף מדובר כאן שכן חייב בבדיקה?

צבא את החכיות שצריך לבדוקם לפי בית שמאי ולפי בית הלל ומה הן "שתי שורות במרתף"?

לפי
בית
הלל

"שתי שורות החיצונות שכן העליונות"

לפי
בית
שמאי

"שתי שורות אל פני כל המרתף"

ושורפין בתחלת שש

באיזה יום צריך לשרוף את החמץ? ב _____ בניסן

באיזה זמן ביום? בזמן שחיתת קרבן _____

שזה יוצא בחצות היום (לאחר 6 שעות מתחילת היום)

מחלוקת רבי מאיר ורבי יהודה

מאיזו שעה החמץ אסור בהנאה \ באכילה וחייבים לשורפו?

מה דין החמץ כ-	לפי רבי מאיר	לפי רבי יהודה
בכל השעה הרביעית (מהבוקר)		_____
בכל השעה החמישית	_____	אסור כ _____ אכל מותר כ _____
בתחילת השעה השישית	_____	_____

מדוע לפי כולם חכמים אסרו לאכול (ולקנות) מהחמץ כבר מתחילת השעה השישית ולא מסופה?

כי חששו שמא _____

מדוע לפי רבי יהודה אסור לאכול את החמץ גם בשעה החמישית, הרי לכאורה לא יתבטלו

משה חמישית לשביעית...?

אבל רבי מאיר לא חשש לכך... אלא רק חשש שיתבטלו בין השעה השישית לשעה ה _____

ואם כך, יוצא: שלרבי מאיר יש _____ למניס.

זמן א': כשעה ה _____ שבה _____ לאכול את החמץ

זמן ב': כשעה ה _____ שבה _____ לאכול את החמץ

וצריך ל _____ אותו.

ולרבי יהודה יש _____ למניס.

זמן א': כשעה ה _____ שבה _____ לאכול את החמץ

זמן ב': כשעה ה _____ שבה _____ לאכול את החמץ

אבל עדיין מותר ל _____ ממנו (למוכרו לגוי וכד')

זמן ג': כשעה ה _____ שבה צריך ל _____ את ה _____.

מה הראיה של רבי יהודה שיש ג' זמנים כשיטתו?

שהיו _____ חלות חמץ של קרבן _____ - פסולות (בלינה)

והניחו אותן על _____ האצטבא כדי לעשות סימן לישראל מה הם זמני איסור חמץ.

ועוד שם ר' למניס: (כמו שיטת רבי יהודה)

זמן א': כל למן שהחלות _____ - כולם הבינו שעוד לא הגיעה שעה חמישית

(ועדיין שעה רביעית) ואפשר לאכול עדיין את החמץ.

זמן ב': לאחר שניטלה חלה _____ - כולם הבינו שכבר הגיעה שעה חמישית ואסור

ל _____ את החמץ אך מותר עדיין ל _____ ממנו - ולכן לא שורפים אותו.

זמן ג': לאחר שניטלו החלות _____ - כולם הבינו שכבר הגיעה שעה שישיית

והתחילו כל העם ל _____ את החמץ. ואילו פן א' הפלגים לשיטת רבי יהודה...

מה סובר רבן גמליאל? יש הבדל בין חמץ _____ לחמץ _____.

חמץ של חולין מותר לאוכלו רק בשעה ה _____.

חמץ של תרומה מותר לאוכלו גם בשעה ה _____.

דרגות הטומאה מצאורייאל

דרגה	אבי אבות הטמאה	נ' טמא כה?
א'	אבי אבות הטמאה	מת
ב'	אב הטמאה	אדם שנגע במת נהיה אב הטמאה. גם נבלה ושרץ מת טמאים באב הטמאה
ג'	ראשון לטמאה	כל מי שנגעו באב הטמאה (אדם, כלים, אכלין ומסקין) נהיים ראשון לטמאה
ד'	שני לטמאה	אכלין ומשקים שנגעו בראשון לטמאה נהיים שני לטמאה. (אב אדם וכלים לא נטמאים) (מראשון לטמאה)
ה'	שלישי לטמאה	תרומה או קדשים שנגעו בשני לטמאה נהיים שלישי לטמאה. (אב אכלין ומסקין - חולין) (אין נטמאים שני לטמאה)
ו'	רביעי לטמאה	קדשים (בלבד) שנגעו בשלישי לטמאה נהיים רביעי לטמאה.

הנהיגה של כהנים לא נהנה מלשרוף

רבי חנינא סגן הכהנים אומר:

בשר (קדשים)

נטמא בולג הטומאה

- בשר שנטמא מ"שני לטומאה"
ולכן דרגתו היא
"____ לטומאה"

הכהנים
שרפוהו
עם -

בשר (קדשים)

נטמא כאב הטומאה

ולכן דרגתו היא
"____ לטומאה"

אף על פי שמוסיפין טומאה על טומאתו... - שבשר קודש שהיה

"שלישי לטומאה" נוגע בבשר הטמא בטומאת "ראשון לטומאה", ואם כן הבשר נהיה
"____ לטומאה" - שזה טומאה יותר חמורה ממה שהיה בתחילה (שלישי לטומאה) ...
בכל זאת היו _____ אותם יחד.

הוסיף רבי עקיבא ואמר:

שמן (של תרומה)

נפסל בטבול יום

- שמן שנגע בו אדם "טבול יום"
(אדם טבול ומחכה לערב יטהר)
- שהוא "שני לטומאה" -
ונעשה השמן
"____ לטומאה"

הכהנים
הדליקו
אותו ב -

נר (כלי הדלקה)

נטמא בטמא את

- נר שנגע ב"טמא מת"
שהוא "____ לטומאה"
ונהיה גם הנר "____ לטומאה"
(כיון שכלי תחת נפסל כדבר טמא)
(נטמא ב' הוא באותה דרגת טומאה...)

אף על פי שמוסיפין טומאה על טומאתו... - שכשמדליקים את השמן

שהיה "____ לטומאה" בתוך נר הטמא ב"____ לטומאה", - השמן נטמא בטומאה
חמורה בשתי דרגות יותר ממה שהיה... כי הוא היה "____ לטומאה"
ועכשיו נהיה "____ לטומאה", ובכ"ז הכהנים הדליקו את ה_____ בתוך ה_____.

מִדְּבַר יֶחֱם לְמַדְנָו

הקדמה - לפי כולם, הברש שאמר רבי חנניה "שנטמא בוולד הטומאה"

- באיזה אופן הוא נטמא? ע"י שהכשר נאס כ (שהם שני לטומאה)

- שנטמא מכלי טמא (ראשון לטומאה - כי נגע בשרץ)

~~ ראינו במשנה הקודמת ~~

שמותר לשרוף דבר הטמא בטומאה קלה עם דבר הטמא בטומאה מהמה

האם ניתן ללמוד מכך שמותר גם לשרוף צבי טהור עם צבי טמא?

~~ בזה נחלקו רבי מאיר ורבי יוסי ~~

לפי רבי יוסי

משקין ____ מטמאים

אחרים מדאורייתא

ואם כך יוצא

שהברש שרבי חנניה אמר

שנטמא (ע"י שנגע במשקין)

הוא כן טמא מ ____

ואי אפשר ללמוד מכך על

דבר טהור לגמרי שיהיה מותר

לשרפו עם דבר טמא...

ולכן לא שורפין בפסח תרומת

חמץ טהור

עם תרומת חמץ ____

לפי רבי מאיר

משקין ____ יכולים לטמאות אף דבר מדאורייתא
וכל מה שרבי חנניה אמר שהברש טמא הוא התכוון
שהוא טמא רק מ ____

אם כך יוצא

שהברש שנגע במשקין, טהור מדאורייתא

וראינו במשנה הקודמת שבכל זאת מותר לשרפו

יחד עם בשר שנטמא ב"אב הטומאה" שהוא טמא

מדאורייתא... מכאן אנו לומדים שאפשר לשרוף

דבר טהור גמור מהתורה עם דבר ____ מהתורה.

ולכן שורפין בפסח תרומת חמץ ____

עם תרומת חמץ ____ אבל...

המשך -

כמה מוידים כאן רבי אליעזר ורבי יהושע (שנחלקו במקום אחר בענין תרומה)?

שתרומה-חמץ טהור ____ לעצמה,

ותרומה-חמץ טמא ____ לעצמה.

ואסור לשורפם ביחד?

כאילה אופן אפשר להסביר כאן את מחלוקתם?

"על ה ____ ועל ה ____"

מה לה "תלויה"? - תרומה ש ____ אם היא נטמאה...

רבי אליעזר אומר:	רבי יהושע אומר:
כשצריך לשרוף בערב פסח תרומת חמץ "תלויה" ותרומת חמץ טמא "תשרף לו"ל ולו"ל ____" ולא ביחד?	כשצריך לשרוף בערב פסח תרומת חמץ "תלויה" ותרומת חמץ טמא יכולים להשרף - "שתיפן כ ____" מדוע? כי הוא סובר שאין מצוה לשמור בטהרה גם על התרומה ה" ____" (ודינה כמו תרומה טמאה...) ולכן ____ לשורפה יחד עם התרומה ה ____.

כָּל שְׁעָה שְׁמַתָּר לֶאֱכוֹל...

משנתינו, לפי מי היא?

מה סובר רבן גמליאל? (ע"פ מה שראינו במשנה ה')

שיש הבדל בין חמץ של _____ לחמץ של _____.

חמץ חולין: בשעה הרביעית: _____

בשעה החמישית: _____

מתחילת השעה השישית: _____

חמץ גימא: גם בשעה החמישית: _____

מתחילת השעה השישית: _____

הסבר המשנה:

"עבר זמנו"

שעה שישית

"אסור ב..."

(גם תרומה וגם _____)

וצריך ל... באש.

באיזה צורה אסור לשורף את החמץ?

כדי שלא _____ מהחמץ

כשישרוף אותו שם...

"כל שעה שמתר לאכול"

שעה חמישית

"מאכיל ל..."

- באותה שעה

הישראל מאכיל

חמץ - "..." לבהמה

לחיה ולעופות.

כי חמץ חולין אסורים

באכילה בשעה ה...

ומותרים רק ב... .

"כל שעה שמתר

לאכול" - לכהן

"... - חמץ

שהיא

שעה _____

כָּל שְׁעָה שְׁמַתָּר לֶאֱכוֹל, מֵאֵכִיל

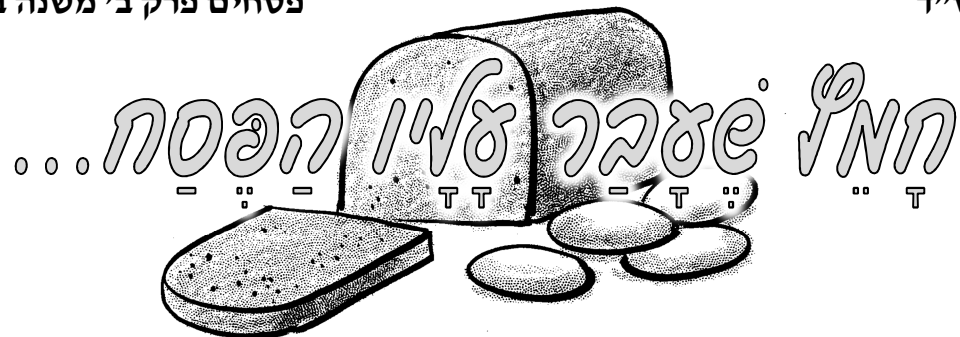

לבהמה לחיה ולעופות

מדוע התנא היה צריך לפרט - "לבהמה לחיה ולעופות"

לכאורה היה מספיק לכתוב רק סוג אחד מהם...?

לכן כתוב :כ	אכל...	היינו אומרים:	
לכן התנא כתב גם _____ לומר - שמותר לתת גם להם לאכול את ה_____	אבל חיה (כגון חתול) דרכה לה _____ את מאכליה ולא יבער את ה_____ אז אולי אסור להאכילה _____	היינו אומרים שרק ל_____ מותר לתת לאכול את החמץ כי _____ _____ _____	אם התנא היה כותב רק בהמה
לכן התנא כתב גם _____ לומר - שמותר לתת גם להם לאכול את ה_____	אבל בהמה, לפעמים _____ _____ _____ אז אולי אסור להאכילה _____	היינו אומרים שרק ל_____ מותר לתת לאכול את החמץ כי _____ _____ _____	אם התנא היה כותב רק חיה
מכיון שהתנא כתב _____ לכן כתב גם _____.			עופות

מה דין חמץ שעבר עליו הפסח? —————

דינו:	
באכילה: _____ בהנאה: _____	חמץ של נכרי שעבר עליו הפסח
באכילה: _____ בהנאה: _____	חמץ של ישראל שעבר עליו הפסח

מדוע לא נאמר במשנה שחמץ של נכרי מותר גם באכילה?

פירוש א': _____

פירוש ב': _____

מה התכוונה המשנה ללמדנו מה שנאמר "לא יראה לך שאור"?

פירוש א' – הפסוק מלמד על חמץ של _____ - _____

פירוש ב' – הפסוק מלמד על חמץ של _____ - _____

ביעור חמץ

מחלוקת רבי יהודה וחכמים

מהיכן לומדים זאת?	איך צריך לבשר את החמץ?	
_____	לפי רבי יהודה	_____

_____	לפי חכמים	_____

נְכָרִי שֶהָלוּהוּ אֶת יִשְׂרָאֵל עַל חֻמְצוֹ

מה הפירוש "על חמץ"?
מה דין החמץ לאחר הפסח? כיון שהחמץ הוא של ה_____.

מהו ג' התנאים

שהחמץ הוא של הנכרי ולכן מותר בהנאה לאחר הפסח?

(1) "שהרהינו אצלו בבית" – שהניח הישראל את החמץ בביתו של ה_____ כל ימי ה_____ - בתורת משכון.

(2) שאמר לו הישראל: "אם לא _____ לך מעות עד יום _____ קנה מ_____"

(3) שכבר הגיע זמן הפרעון והישראל לא _____ את חובו.

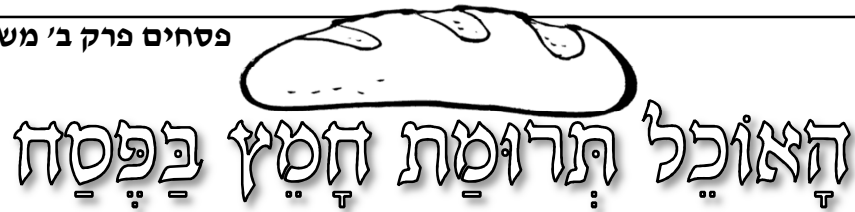
שם קיים ג' תנאים אלו - "אגלאי מילתא ל_____ " שמאז שהניח את החמץ בבית ה_____ היה זה כבר שלו ולכן החמץ מותר ב_____ לאחר הפסח...

יִשְׂרָאֵל שֶהָלוּהוּ אֶת הַנְּכָרִי עַל חֻמְצוֹ

מה דין החמץ לאחר הפסח?
מדוע?

וגם כאן החמץ שייך לישראל ואסור בהנאה - רק אם נתקיימו ג' תנאים אלו:

(1) שהנכרי הניח החמץ בבית ה_____ (2) שאמר לו הנכרי "קנה מ_____ אם לא אפרע לך בזמן שקבעתי לך" (3) שהנכרי לא _____ לו את החוב...

אדם שאכל תרומה של כהן (בכל השנה) מה דינו?

יש חילוק אם אכל את התרומה כשואל לבין אם אכל את התרומה כאלי?

אם אכל בשוגג:

מביא לכהן _____ במידה (בכמות) שאכל - קרן בתוספת חומש... וזה בשביל לכפר על התרומה שאכל. אך אין הוא מביא לכהן מעות בשווי מה שאכל, שנאמר בפס' "ונתן לכהן את ה_____ " - מה שראוי להיות קדוש. ומהו? פירות חולין שכשניתנים לכהן נהיים הם קודש - "תרומה" ולכן מביא לו דווקא פירות במידה שאכל (כולל חומש).

אם אכל במזיד:

נחשב הוא לגזלן, וצריך להחזיר לכהן את מה שגזל ממנו - את דמי ה_____ שאכל (ואין זה לכפרה כלל) ולכן נותן לו מעות בשווי התרומה שאכל - קרן ללא חומש.

אִם אָכַל בַּפֶּסַח "תְּרוּמַת חֻמֶּץ" שֶׁל כֹּהֵן

האם צריך לשלם לכהן את מה שאכל?

הרי בפסח ה"תרומת חמץ" אסורה באכילה ואין היא שווה כלום...?

מה דינו?	מדוע?
האכל תְּרוּמַת חֻמֶּץ בשוגג	כי בשוגג אין משלמים את הדמים של שווי התרומה אלא נותן לכהן _____ במידה של מה שאכל וזה לכפרה. ולכן גם בפסח שאין שווי ל_____ שאכל - נותן פירות במידה - לכפרה.
האכל תְּרוּמַת חֻמֶּץ (טוהרה) במזיד	כי במזיד הרי הוא כגזלן בעלמא וצריך להחזיר את הדמים של שווי התרומה שגזל ולכן בפסח שאין שווי ל_____ שאכל פטור משלם!!! (כי במזיד אין תשלום הדמים לכפרה כלל וכלל)

על מה מדברת המשנה כשאומרת "ומדמי עצים"? על אִם אָכַל "תְּרוּמַת חֻמֶּץ" _____ מדוע אין הוא משלם לכהן "דמי עצים" - הרי הפסידו שלא יכול להסיק את ה"תרומה טמאה" תחת תבשילו?